

CRB 2026-1000
NAR ADVIES 2484

31 maart 2026

ADVIES

**Maatregelen betreffende de index – Titel III van het
voorontwerp van programmawet**

Blijde Inkomstlaan 17-21 1040 Brussel
Avenue de la Joyeuse Entrée 17-21 1040 Bruxelles
T 02 233 88 11
E mail@ccecrb.fgov.be
www.ccecrb.fgov.be

Maatregelen betreffende de index – Titel III van het voorontwerp van programmawet

Inbehandelingneming

Bij brief van 1 maart 2026 heeft de eerste minister, de heer B. De Wever, de Nationale Arbeidsraad en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven om advies gevraagd over titel III (hoofdstuk 1 tot 3) van het voorontwerp van programmawet over verschillende maatregelen betreffende de index:

- loonmatiging door tijdelijke beperking van de aanpassing van de lonen overeenkomstig een indexeringsmechanisme;
- de bijzondere loonmatigingsbijdrage verschuldigd tijdens de eerste en tweede matigingsperiode;
- de geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage.

De minister licht in zijn schrijven toe dat de Raden hun advies binnen de 30 dagen moeten uitbrengen.

De bespreking van dit dossier werd toevertrouwd aan de gemengde commissie "Maatregelen betreffende de index".

Op verslag van die commissie heeft de Raad op 31 maart 2026 het volgende advies uitgebracht.

Advies

1. Context en wetgevend parcours

De Raden herhalen vooreerst het wetgevend parcours van de maatregel:

- De regering is in het najaar van 2025 gestart met de werkzaamheden voor de uitwerking van de maatregel betreffende een centenindex.
- In november 2025 werd het Planbureau verzocht om ramingen te maken van het macro-economische begrotingsrendement van de maatregel bij een inwerkingtreding op 1 april 2026. Er werden echter geen nieuwe projecties gevraagd nadat de inwerkingtreding van de maatregel werd uitgesteld. In het kader van de volgende begrotingscontrole zullen nieuwe projecties worden opgevraagd.
- Op 24 november werd in het kader van de begrotingsbesprekingen een akkoord bereikt over die maatregel, dat op 23 december 2025 werd afgerond.
- Eind 2025 werden verschillende beheerscomités, waarin bepaalde representatieve werknemersorganisaties en bepaalde representatieve werkgeversorganisaties zitting hebben, geraadpleegd over de gevolgen van de maatregel voor de sociale uitkeringen (dienst uitkeringen RIZIV, Federale Pensioendienst, RVA). De RSZ was betrokken bij de uitwerking van de maatregel, maar het beheerscomité werd niet geraadpleegd.
- In diezelfde periode werd ook het Rekenhof geraadpleegd.
- De Raad van State werd op 29 december 2025 geraadpleegd over het voorontwerp van programmawet. Hij heeft op 28 januari 2026 zijn advies uitgebracht.
- Op 23 februari 2026 werden de verschillende delen van de programmawet verder verdeeld tussen de verschillende bevoegde commissies in de Kamer van Volksvertegenwoordigers.
- De eerste minister, de heer B. De Wever, heeft op 1 maart 2026 het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en de Nationale Arbeidsraad gevraagd over titel III (hoofdstuk 1 tot 3) van het voorontwerp van programmawet over verschillende maatregelen betreffende de index:
  - Loonmatiging door de tijdelijke beperking van de aanpassing van de lonen overeenkomstig een indexeringsmechanisme;
  - de bijzondere loonmatigingsbijdrage verschuldigd tijdens de eerste en tweede matigingperiode;
  - de geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage.

De eerste minister licht in zijn schrijven toe dat de Raden hun advies binnen de 30 dagen moeten uitbrengen.

- Het ontwerp van programmawet werd op 3 en 4 maart 2026 in eerste lezing besproken en gestemd in de commissie Sociale Zaken, Werk en Pensioenen.
- Op 24 maart 2026 werd er een brief gestuurd aan de voorzitter van de Kamer, de heer P. De Roover, met het verzoek om de nog lopende termijn voor de adviesaanvraag na te leven en bijgevolg de stemming over de maatregel in de plenaire vergadering van de Kamer uit te stellen. Er werd een kopie van die brief gestuurd naar de eerste minister, de heer B. De Wever, en naar de heren Vandenbroucke en Clarinval, respectievelijk ministers van Sociale Zaken en Werk.

In het kader van de bespreking van dit dossier wensen de Raden uitdrukkelijk het Planbureau, de RSZ en de Unie van Sociale Secretariaten, die bij de voorbereiding van dit advies betrokken waren, te bedanken voor hun waardevolle samenwerking en hun reactiviteit binnen die korte termijn. De Raden herinneren er hierbij aan dat de mogelijkheid om advies in te winnen bij deskundigen of overheidsdiensten één van hun specifieke rechten is, waarover de beheerscomités niet beschikken. Die inbreng van deskundigen vormt een echte meerwaarde voor hun werkzaamheden.

2. Draagwijdte en doelstellingen van de maatregel

De Raden wijzen erop dat zij werden geraadpleegd over de hoofdstukken 1 tot 3 van het ontwerp van programmawet over de maatregelen betreffende de index.

Volgens de memorie van toelichting beogen die maatregelen twee doelstellingen: bijdragen tot de budgettaire sanering en ondernemingen ondersteunen.

Hoofdstuk 1 betreft het mechanisme van tijdelijke beperking van de indexeringen. Het geeft uitvoering aan de beslissing van de regering om in 2026 en 2028 een centen-index toe te passen op de refertelonen boven 4.000 euro, en dit tweemaal: in 2026 en 2028. De loon drempel van 4.000 euro zal op zijn beurt worden geïndexeerd voor de tweede matigingsperiode.

Het ontwerp van programmawet bepaalt dat de maatregel op 1 juni 2026 in werking treedt.

Volgens de bepalingen van dat hoofdstuk wordt de opbrengst van de loonmatiging voor elke betrokken werknemer ten volle bereikt op het ogenblik waarop diens referteloon, zonder toepassing van de loonmatiging, ten belope van 2 procent zou zijn geïndexeerd. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat, vanaf het ogenblik waarop dit matigingseffect is bereikt, indexeringsmechanismen opnieuw volledig uitwerking hebben. Die maatregel zal tweemaal worden toegepast.

In hoofdstuk 2 worden de nadere regels bepaald van de bijzondere loonmatigings-bijdrage die verschuldigd is tijdens de eerste en de tweede matigingsperiode. De werkgevers uit de private sector en de autonome overheidsbedrijven moeten de helft van de opbrengst van de loonmatiging doorstorten aan de RSZ. Het doel van die maatregel is om het voordeel op het vlak van loonkosten voor de werkgever dat voortvloeit uit de centenindexmaatregel, gelijk te verdelen tussen de overheid en de werkgevers.

Hoofdstuk 3 betreft zowel de voorlopige als de definitieve geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage. In de memorie van toelichting wordt in dit verband bepaald dat een bijzondere RSZ-bijdrage op het deel van het loon dat het grensbedrag van 4.000 euro overschrijdt, zal worden ingevoerd om zo de opbrengst van de loonmatiging – waarvan de impact structureel is – te innen. In artikel 69 van het ontwerp van programmawet wordt bepaald dat de berekeningsmethode van die bijdrage bij koninklijk besluit zal worden bepaald. Dat besluit is thans echter nog niet beschikbaar. Volgens de RSZ zal de voorlopige geconsolideerde bijdrage voor het eerst worden geïnd in het derde kwartaal van 2027.

De volgende hoofdstukken van titel III van het ontwerp van programmawet hebben betrekking op de beperking van de indexering van de pensioenen en van de sociale uitkeringen voor werknemers en voor zelfstandigen. De Raden werden echter niet om advies gevraagd over die hoofdstukken.

3. Standpunt van de Raden

3.1. Voorafgaande beschouwingen

De Raden stellen vast dat de heer B. De Wever, eerste minister, hen op 1 maart 2026 om advies heeft gevraagd over drie hoofdstukken van het ontwerp van programma-wet betreffende verschillende maatregelen met betrekking tot de index. Hun advies wordt binnen een termijn van 30 dagen verwacht.

Zij formuleren de volgende overwegingen over de door de regering gehanteerde procedure.

3.1.1. Wat de interferentie met andere dossiers betreft

De Raden willen allereerst benadrukken dat zij een adviesaanvraag hebben ontvangen over de hervorming van de Loonnormwet en het systeem van automatische indexering, waarvoor hen wordt gevraagd uiterlijk op 31 december 2026 advies uit te brengen.

Zij betreuren echter dat dit ontwerp van programmawet hun besprekingen nu verstoort. Die verstoring van hun werkzaamheden maakt het voor de sociale partners complexer en neteliger om die werkzaamheden voort te zetten.

3.1.2. Wat de omvang en de wenselijkheid van de adviesaanvraag betreft

De Raden merken op dat verschillende beheerscomités om advies werden gevraagd over het onderdeel van de maatregel dat betrekking heeft op de sociale uitkeringen. Zij benadrukken dat die aanpak het risico met zich meebrengt dat het standpunt van de sociale partners versnipperd raakt.

Omwille van de complexiteit van het dossier, de bijzonder brede impact ervan en de noodzaak om de algehele samenhang te waarborgen, had het advies van de Raden namelijk moeten worden gevraagd over alle hoofdstukken (hoofdstuk 4 en volgende). Op die manier zou een holistische aanpak en een kwalitatief hoogstaande sociale dialoog zijn gegarandeerd. De noodzaak van een dergelijke benadering was des te meer gerechtvaardigd omdat de Raden, zoals zij eerder hebben benadrukt, evocatierecht hebben, één van hun specifieke voorrechten.

Zij zijn daarnaast van oordeel dat het beheerscomité van de RSZ, overeenkomstig artikel 15 van de wet van 25 april 1963, om advies had moeten worden gevraagd over die maatregelen, gezien de substantiële impact die de programmawet kan hebben op de wetgeving of reglementering die de RSZ moet toepassen. Aangezien het beheerscomité van de RSZ niet geraadpleegd werd, had er eerder een adviesaanvraag aan de Raden gericht moeten worden.

Bovendien menen zij dat elke normatieve tussenkomst die betrekking heeft op aangelegenheden die de kern van de sociale betrekkingen tussen werknemers en werkgevers raken, noodzakelijkerwijs het voorwerp moet zijn van een raadpleging van de Raden. De Raden niet raadplegen over aangelegenheden die zo essentieel zijn voor de sociale partners, vormt een directe aantasting van hun legitimiteit en gaat bewust voorbij aan de rol die de wetgever hun heeft toebedeeld.

3.1.3. Wat de adviestermijn betreft

De Raden betreuren ten zeerste dat zij zo laat om advies werden gevraagd en zo weinig tijd kregen om zich te buigen over een zo complexe en essentiële materie. Zij merken op dat zij pas in laatste instantie om advies werden gevraagd, onder meer lang nadat de Raad van State advies had uitgebracht, waardoor die zijn opmerkingen niet meer in zijn analyse kon verwerken, en – nog belangrijker – pas nadat het ontwerp van programmawet bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers was ingediend.

Zij voegen eraan toe dat zij de indruk hebben dat in dit wetgevingsproces weinig belang wordt gehecht aan het sociaal overleg en de collectieve onderhandelingen, aangezien de Raden op geen enkel moment in het besluitvormingsproces geraadpleegd werden. Erger nog, ze moesten hun recht op naleving van de adviestermijn doen gelden om überhaupt gehoord te worden door te vragen om uitstel van de stemming in de plenaire vergadering van de Kamer.

Nogmaals, een raadpleging van de Raden ruim van tevoren zou een kwalitatief hoogstaand sociaal overleg hebben gegarandeerd. De rol van het sociaal overleg en de collectieve onderhandelingen, evenals de noodzaak om daarvoor een redelijke raadplegingstermijn toe te kennen, zijn nochtans verankerd in de IAO-verdragen en de instrumenten van de Europese Unie.

3.1.4. Wat het gebrek aan duidelijkheid rond de maatregel betreft

De Raden betreuen eveneens het gebrek aan duidelijkheid rond de maatregel waarover zij om advies worden gevraagd. Zij stellen vast dat, ondanks de vele vragen die werden gesteld aan de vertegenwoordigers van de eerste minister, de heer B. De Wever, en aan de ministers van Sociale Zaken, de heer F. Vandenbroucke, en van Werk, de heer D. Clarinval, verschillende essentiële elementen onbeantwoord zijn gebleven. Dat is met name het geval voor de berekening van de geconsolideerde loonmatigingsbijdrage, waarbij alle bevoegdheden aan de koning worden overgelaten.

Daarnaast hebben de Raden met spoed opheldering kunnen krijgen van het Planbureau over zijn projecties met betrekking tot het verwachte begrotingsrendement. Die opheldering beantwoordt echter niet alle vragen, met name wat de exacte gevolgen voor de privésector betreft. Tot slot betreuen zij het dat het Planbureau door de tijdsdruk geen nieuwe simulatie kan maken die de huidige context weerspiegelt, met name de stijgende inflatie.

Zonder een duidelijk zicht op de impact van die maatregelen en op de definitieve modaliteiten ervan, is het extreem moeilijk voor de Raden om zich accuraat en met kennis van zaken over de inhoud ervan uit te spreken.

De Raden betreuen ten zeerste dat zij niet werden geraadpleegd over de maatregel in zijn geheel, inclusief alle uitvoeringsbepalingen, waardoor zij de impact ervan nauwkeuriger hadden kunnen inschatten. De Raden merken namelijk op dat de precieze modaliteiten van de geconsolideerde loonmatigingsbijdrage nog bij koninklijk besluit moeten worden vastgesteld. Indien de maatregel met betrekking tot de centenindex zou worden aangenomen, dringen zij er met klem op aan tijdig te worden geraadpleegd over dat uitvoeringsbesluit. Om zich met de vereiste ernst over die maatregel te kunnen uitspreken, vragen zij eveneens te beschikken over alle cijfermatige ramingen die elders zijn opgesteld en om daarbij betrokken te worden.

3.1.5. Een oproep voor de toekomst

De Raden verzoeken de regering met klem om in de toekomst de voorkeur te geven aan werkwijzen die een daadwerkelijk overleg tussen de sociale partners waarborgen, zeker wanneer het gaat om aangelegenheden die duidelijk tot de bevoegdheid van de sociale partners behoren. De huidige manier van werken vormt een flagrante ontkenning van hun rol in het raadplegingsproces. Bovendien beperkt de extreem korte termijn de mogelijkheid om hun advies in

aanmerking te nemen zodanig dat men zich terecht kan afvragen of er nog wel sprake is van een echte adviesaanvraag.

3.2. Algemene beschouwingen

Niettegenstaande de respectieve standpunten van de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties in de bijlage, wensen de Raden de volgende opmerkingen te formuleren.

De Raden vinden dat de maatregel betreffende de centenindex zeer complex en onduidelijk is, en gebaseerd is op een onvoldoende afgebakend begrotingskader. Daarenboven doet hij tal van vragen rijzen.

3.2.1. Ingewikkeld en weinig leesbaar mechanisme voor alle aspecten van de maatregel

De Raden wijzen er vooreerst op dat de complexiteit van de centenindexmaatregel tot uiting komt in alle onderdelen ervan: het mechanisme van geplafonneerde indexering, de bijzondere loonmatigingsbijdragen en de geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdragen. De complexiteit die eigen is aan elk van die regelingen heeft gevolgen voor de andere, waardoor het geheel nog ondoorzichtiger wordt.

Zij benadrukken bovendien dat de complexiteit en het gebrek aan leesbaarheid onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn: hoe technischer de maatregel is, hoe moeilijker hij te begrijpen en te doorgronden is voor de betrokken actoren.

Technische en administratieve complexiteit en gebrek aan leesbaarheid van de maatregel

De Raden willen allereerst de technische moeilijkheid van de toepassing van dat mechanisme benadrukken, dat sterk lijkt te zijn gebaseerd op dat voor de publieke sector.

Zij wijzen erop dat de indexeringsmodaliteiten voor de privésector van sector tot sector verschillen en worden vastgelegd in collectieve arbeidsovereenkomsten die in de verschillende paritaire comités worden gesloten. Bovendien kan het ook zijn dat binnen eenzelfde sector verschillende sectorale collectieve arbeidsovereenkomsten in verschillende regelingen voorzien.

De Raden benadrukken hierbij dat de toepassing van de maatregel binnen elke sector een andere implementatie vereist, zowel voor het indexeringsmechanisme als voor de toegepaste loonbarema's. De Raden preciseren op dit punt ook nog dat de toepassing van elke nieuwe regel een domino-effect zal hebben, aangezien die een verschillende toepassing vereist die in elk van de loonbarema's moet worden geïntegreerd.

Net als het Rekenhof betreuren zij het dat er bij deze exercitie niet specifiek rekening is gehouden met de verschillen tussen de sectoren. De complexiteit van de maatregel bemoeilijkt zo de taak van de sociale partners, zowel om de bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten correct toe te passen, als om de duidelijkheid en leesbaarheid ervan in de toekomst te waarborgen.

De Raden benadrukken verder dat die complexiteit op sectorniveau gevolgen heeft voor de ondernemingen, zowel voor de werknemers als voor de werkgevers, met name wat betreft de informatieverstrekking door de werkgever, de hr-dienst of de sociale secretariaten, wat bijgevolg leidt tot administratieve complexiteit voor de werkgever en het gebrek aan leesbaarheid voor de werknemer vergroot.

Gevolgen voor de gesloten sector- en ondernemingsakkoorden

De Raden merken overigens op dat in de memorie van toelichting staat dat de bepalingen inzake de geplafonneerde indexering van toepassing zijn op de barema's die op sectoraal of ondernemingsvlak werden bepaald. Uit de uitleg van de Unie van Sociale Secretariaten blijkt in dit verband dat de sociale partners mogelijk zullen moeten onderhandelen over het effect van de maatregel op de loonbarema's, nadat dat effect "automatisch" tot stand is gekomen (artikel 55, § 5, 2de lid en memorie van toelichting).

Zij benadrukken in dit verband dat de loonbarema's, met inbegrip van de loonspanningen tussen functiecategorieën, het resultaat zijn van akkoorden die tussen de sociale partners op sector- en ondernemingsniveau werden gesloten. De uitvoering van de maatregel dreigt in vele gevallen te vereisen dat er bijkomende barematabelen worden opgesteld, wat zou betekenen dat er onderhandelingen tussen de sociale partners moeten worden (her)opgestart. Die kunnen moeilijk zijn – des te meer wanneer ze worden opgelegd – omdat ze betrekking hebben op een zeer gevoelig onderwerp van de sociale dialoog, zelfs in gevallen waarin de maatregel in absolute termen geen grote gevolgen heeft.

Gevolgen voor de loonmatigingsbijdrage en de modaliteiten daarvan

De Raden wijzen erop dat de complexiteit van het systeem ook gevolgen heeft voor de loonmatigingsbijdrage en de modaliteiten daarvan. De bijdrage zelf is qua opzet complex, omdat het mechanisme voorziet in vier verschillende soorten bijdragen. Bovendien overlappen de toepassingsperiodes van de voorlopige geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage en de bijzondere loonmatigingsbijdrage voor de eerste periode elkaar, waardoor de onderlinge afstemming ervan eveneens complex wordt. De Raden stellen nogmaals vast dat die opeenstapeling van bijzondere loonmatigingsbijdragen een enorme administratieve complexiteit met zich mee zal brengen voor de ondernemingen.

De Raden benadrukken bovendien dat de geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage niet gedetailleerd wordt beschreven in het ontwerp van programmawet, dat er slechts vaag de contouren van schetst en de koning machtigt om de modaliteiten van die bijdrage vast te stellen.

Zij betreuren het gebrek aan duidelijkheid over de toekomstige modaliteiten van de geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage, die zullen worden vastgelegd in een nog niet opgesteld koninklijk besluit.

Wat betreft de modaliteiten die nog moeten worden gepreciseerd, vragen de Raden dat, met het oog op de samenhang, het begrip referteloon zoals gedefinieerd in artikel 52, eerste lid, wordt gebruikt, zowel om te bepalen of de loonmatiging van toepassing is, als voor de berekening van de bijzondere loonmatigingsbijdrage en voor de geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage.

Bovendien zal de werkgever voor de geconsolideerde bijdrage het percentage moeten bepalen, evenals het loon of het deel van het loon waarop de bijdrage wordt toegepast. Hij heeft echter geen zicht op de manier waarop dat precieze percentage zal worden vastgesteld.

De Raden betreuren het ook dat er geen zicht is op het begrotingsrendement van de definitieve loonmatigingsbijdrage.

Gevolgen voor sectoren die diensten van algemeen belang verlenen via privé-instellingen

De Raden merken op dat de complexiteit van het systeem ook gevolgen heeft voor de sectoren die diensten van algemeen belang verlenen via privé-instellingen, die van de overheid een subsidie ontvangen voor lonen en werkingskosten. De Raden vragen dat de subsidiërende overheden bij de toekenning van subsidies rekening houden met die bijdrage.

3.2.2. Onnauwkeurig begrotingskader

De Raden benadrukken dat, ondanks de verduidelijkingen die het Planbureau tijdens hun werkzaamheden heeft gegeven, het begrotingskader en het begrotingsrendement van de maatregel onzeker blijven.

Zij stellen zich met name vragen over de volgende elementen:

- Waar liggen de inkomsten en verliezen van de maatregel, zowel op korte als op lange termijn?
- Wat is de impact van de maatregel op de verschillende onderdelen ervan, uitgesplitst naar de publieke sector, de sociale uitkeringen en de privésector?
- Welke impact heeft de maatregel op alle betrokken actoren, namelijk werkgevers, werknemers en overheidsinstanties, en wat zijn de fiscale en parafiscale gevolgen op korte en lange termijn ervan?

De Raden wijzen er bovendien op dat het begrotingsrendement is geraamd in november 2025, en dat er sindsdien geen nieuwe rendementsraming is gemaakt.

Het is bovendien onmogelijk te bevatten wat de totale opbrengst van de maatregel zal zijn zolang de toekomstige modaliteiten van de geconsolideerde bijzondere loonmatigingsbijdrage niet bekend zijn. Dat gebrek aan zichtbaarheid maakt het uiteindelijke rendement bijzonder onzeker.

Bijlage

Standpunt van de leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen

In principe staan de leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, positief tegenover de invoering van de centenindex. De invoering van die maatregel is op korte termijn gunstig voor het concurrentievermogen van de ondernemingen (voordeel van ongeveer 0,3 % van de loonkosten).

Op middellange termijn zal het door de centenindex gecreëerde loonmatigingsvoordeel echter waarschijnlijk worden uitgehold. Het feit dat de maatregel niet wordt geneutraliseerd in de wet van 1996, leidt er immers automatisch toe dat de maximaal beschikbare marge toeneemt. Daardoor zal een belangrijk deel van het loonmatigingsvoordeel tijdens het volgende IPA worden geabsorbeerd. Bovendien zal het resterende voordeel geleidelijk worden uitgehold, met name door een sterkere "wage drift" als gevolg van dynamieken van individuele onderhandeling in een context van spanningen op de arbeidsmarkt, en dit des te meer voor deze categorie van werknemers. De leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, schatten dan ook in dat de positieve effecten van de maatregel binnen een termijn van maximaal 4 tot 8 jaar zouden verdwijnen voor de werknemers op wie de centenindex van toepassing is. De invoering van een bijdrage met een potentieel duurzaam karakter, zoals die zich op dit moment in de besprekingen lijkt af te tekenen, zal op termijn bijgevolg leiden tot een structurele verhoging van de loonkosten en tot een verslechtering van het concurrentievermogen en de slagkracht van de Belgische ondernemingen.

Gezien het voorgaande herhalen de leden die de werkgeversorganisaties vertegenwoordigen, hun principiële steun voor de maatregel. Zij zijn echter van oordeel dat, opdat de maatregel zijn doel van verbetering van de concurrentiekracht van de ondernemingen zowel op korte als op lange termijn zou kunnen bereiken, het noodzakelijk is dat:

- de impact van de maatregel betreffende de centenindex geneutraliseerd wordt in de berekening van de maximaal beschikbare marge krachtens de wet van 1996.
- bij wet wordt gewaarborgd dat het bedrag van de bijdrage dat aan de begroting wordt toegewezen, strikt beperkt blijft tot de helft van het reële voordeel. Om dit te garanderen moet het percentage van de bijdrage exact worden vastgesteld, op basis van vastgestelde cijfers en op een wetenschappelijke manier.
- de bijdrage in de tijd verdwijnt, naarmate het voordeel afneemt.

Standpunt van de leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen

De leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen, geven een negatief advies over de 'centenindex'. Minstens de helft van de werknemers wordt reeds in 2026 direct getroffen. In 2028 gaat het over een nog grotere populatie werknemers die nu nog niet het referenteloon van 4.000 euro hebben bereikt. Bovendien zullen ook werknemers die zich op dit moment onder het referenteloon bevinden, op termijn geraakt worden door een aanpassing van de baremastructuren.

De noodzaak van de maatregel om ondernemingen meer zuurstof te geven, is niet compatibel met de vaststellingen door de CRB (2026) dat zowel het bruto- als het nettorendement van de ondernemingen vandaag zeer hoog zijn en de loonhandicap sinds 1996 negatief is. Hij komt bovendien met een hoge kost voor de overheid.

Deze maatregel vormt een eenzijdige inbreuk op de autonomie van het sociaal overleg, niet alleen op interprofessioneel (onder andere adviesvraag rond de wet van 1996 en de index), maar ook op sectoraal en ondernemingsniveau, wegens de eenzijdige aftopping van de indexmechanismen en hieruit volgend ook de barema- en loonstructuren in de sectoren en de ondernemingen. Dat is in tegenspraak met de Europese aanbeveling over de versterking van de sociale dialoog en het IAO-verdrag nr. 98 betreffende het recht zich te organiseren en collectief te onderhandelen. De sociale vrede op die niveaus zou zo in het gedrang kunnen komen.

De voorgestelde maatregel betekent een inkomensverlies dat permanent en cumulatief zal doorwegen voor de huidige én toekomstige werknemers in hun loon en de opbouw van hun sociale rechten. Bovendien is er in onvoldoende garanties voorzien dat de geplande loonmatigingsbijdrage voor de sociale zekerheid, verschuldigd door de werkgevers, ook in de toekomst structureel verankerd zal zijn. Daardoor dreigt een verdere verzwakking van de financiering van de sociale zekerheid met mogelijk bijkomende negatieve gevolgen voor werknemers en sociaal verzekerden.

In hoofdorde vragen de leden die de werknemersorganisaties vertegenwoordigen de schrapping van de volledige maatregel betreffende de centenindex. In ondergeschikte orde, bij het behoud ervan, vragen zij dat in het ontwerp-KB over de geconsolideerde loonmatigingsbijdrage niet in een afbouw van het aandeel van de bijdrage en niet in een einddatum van de toepassing wordt voorzien.